

Kaj bi ne? Saj leži Sofija 550 m nad morjem! Nekaj dni poprej je deževalo; zato je bil visoki Vitoš pokrit z belim snegom.

Vlak se ustavi na lepem in prostornem kolodvoru. София se blesti nad njegovim vhom. Zopet sem si najel „faeton“ in dva iskra vranca, da sem spravil svoje suhe kosti pod varno zavetje hotela „Odesa“.

Ozrimo se za trenotek v zgodovino Bolgarije!

Kneževina Bolgarska je najmlajša država na Balkanu. Da, bili so časi, ko so v deželi vladali bolgarski carji, kakor car Simeon, car Kalojan itd.; pa kje so že tisti časi! Deželo so si osvojili Turki, ki so jo ohranili do l. 1878. Spomladi tega leta pa je ruski general Gurko prišel v mesto Sofijo, podrl

Bolgarski knez Ferdinand I.

in požgal večino starih turških hiš in v mestu postavil vojaške šatore. Pod pritiskom Rusije je Berolinski kongres določil, da bodi Bolgarija samolastna kneževina; plačuje naj pa vendarle sultanu nekaj davek, da s tem pripozna njegovo nadvlado. Sultan je torej v teoriji še vedno pokrovitelj Bolgarije.

Narodna skupščina je l. 1879. izvolila za svojega vladarja princa Batenberškega, ki je kot Aleksander I. zasedel bolgarski kneževski prestol. Vsled domačih homatij in vsled pritiska od strani Rusije je bil l. 1886. primoran, da je odložil vladarstvo in ga izročil narodu. Odšel je v Avstrijo, kjer je živel pod imenom grof Hartenau in umrl v Gradcu l. 1893. Narodna skupščina pa si je izbrala za vladarja princa Ferdinanda

Koburškega, ki je l. 1887. zasedel bolgarski prestol in si pridela naslov: „Negovo carsko visočestvo knjaz Ferdinand I.“ L. 1893. se je poročil s kneginjo Marijo Luizo, ki je bila zelo dobra gospa, pa je umrla l. 1898.

Ferdinand I. je torej „knez“ bolgarski; rad bi postal „kralj“, pa tla še niso godna za to. Znana je njegova „kramarija“ z vero. Knez sam je katoličan, in verna katoličanka je bila kneginja Marija Luiza. In vendar je dal svojega sina, prestolonaslednika Borisa, „prekrstiti“ in ga vzgaja pravoslavno. Srečna Bolgarija! Aleksander I. je bil protestant, Ferdinand I. je v krstno knjigo vpisan kot katoličan, Boris pa bo pravoslaven! Morebiti bo naslednik Borisov prestopil v židovsko ali celo v mohamedansko vero.

Šestletnega Borisa imajo, kakor se vidi, Bolgari zelo radi. Povsodi vidiš njegovo fotografijo. Potlačili so mu srajco za hlače, obuli mu visoke škornje, opasali mu bridko sabljico, lepo ga počesali in mu dejali na glavo bolgarsko narodno kapo. Bog ga ohrani še dolgo časa pri življenju in mu daj boljši um in pamet, kot jo ima njegov oče Ferdinand!

XLIII.

Vprašate me, kakšna je Sofija (izgovori: Sófja). Pri bradi Mohamedovi, lepa je bolgarska stolica, da nisem pričakoval kaj takega. Da se bolje razumemo, pogledjmo nekoliko v njeno zgodovino.

Ustanovil, oziroma razširil je mesto cesar Trajan, ko je užugal uporne Dake. „Ulpia Serdica“ je bilo glavno mesto tukaj biva-jočih Serdov. Tudi cesar Konstantin, ki je bil doma iz Niša, je rad prebival v tem mestu; rekal je ponosno: „Moj Rim je Serdika.“ Pozneje je bil „Sredec“ stolica bolgarskih knezov in carjev. Tudi za turške vlade so tukaj stolovali turški paše. L. 1878. so Rusi razdejali stare „barake“. Ko je knez Aleksander Batenberški prišel v Sofijo, (edino to ime je sedaj uradno; „Sredec“ so zavrgli) je bilo mesto grozno razrušeno. Prvi knez je vse storil, da bi povzdignil in olepšal